

Dynamische inzet van gietwaterbassins, 2^e fase pilot

Kort verslag bijeenkomst d.d. 24 juni 2015, 16-18 uur

Locatie: Lans Westland BV, Maasambacht 2B, Maasdijk

Aanwezig:

1) Cees van der Lans – Lans Westland BV	12) Alex Renes – Gemeente Westland
2) Wilko Wisse - Lans Westland BV	13) Elgard van Leeuwen – Deltares
3) Jos Dukker – Beekenkamp	14) Joep Grispen – Nelen & Schuurmans
4) Maarten van der Hout – Beekenkamp	15) Aagje Hendriks - Nelen & Schuurmans
5) Gerard Noordam – Beekenkamp	16) Saskia Jouwersma -
Hoogheemraadschap van Delfland
6) Edwin Huisman – Huisman Chrysenten	17) Mia Süß – Hoogheemraadschap van
Delfland
7) Edwin Scholtes – Scholtes Roses	18) Pieter Otten – Hoogheemraadschap
van Delfland
8) Jeffrey van den Akker – Kwekerij
Schenkeveld	19) Hugo Vreugdenhil –
Hoogheemraadschap van Delfland
9) Ewout Valstar – Groene Paprika	
10) Alwin van Ruijven – AAB NL,
klankbordgroep	
11) Inge Muhlig – Gemeente Westland	

Afwezig:

▪ Bert van Ruijven – Arcadia Chrysenten	▪ Ben Vreugdenhil - Vek advies,
klankbordgroep
▪ Marco van Etten – Kwekerij 't Loo	▪ Ben Schuit – Gemeente Westland
▪ Jos Enthoven – Firma de Berk	
▪ Guus Meijs – LTO Noord Glaskracht,
klankbordgroep	

1. Welkom en kennismakingsrondje

Hugo Vreugdenhil heet namens het project alle aanwezigen welkom en geeft een toelichting op het programma en het doel van de bijeenkomst. Aan het eind van de voorstelronde geeft Wilko Wisse van Lans Westland BV aan hoe het idee van dynamische inzet van gietwaterbassins (DIG) bij hen is ontstaan en wat de ervaringen van Lans met het systeem zijn. De voordelen voor Lans zitten met name in het maatschappelijk verantwoord ondernemen. Een andere reden is dat er bij andere vormen van waterberging vaak ruimte gebruikt moet worden die ten koste gaat van ruimte voor glas.

2. Waarom doen we DIG?

Projectleider Saskia Jouwersma geeft een presentatie.

Kader 2^e pilotfase DIG: binnen de pilot wordt ervaring opgedaan met de uitvoering. Ook wordt nadrukkelijk gekeken naar reguliere toepassing in de toekomst. De ervaringen in de tweede pilotfase zijn hiervoor leidend. Binnenkort zal het college van dijkgraaf en hoogheemraden besluiten over verlenging van de pilot tot en met eind 2016. De discussie over reguliere toepassing zal lopende de pilot worden gevoerd. Nieuwe deelnemers zijn nog steeds welkom en kunnen in alle glastuinbouwgebieden van Delfland zijn gevestigd.

Het effect van DIG wordt duidelijk gemaakt aan de hand van de neerslag gebeurtenis op 12 en 13 oktober 2013 en de situatie in de Oranjepolder. Door het vooraf vergroten van de bergingscapaciteit in het bassin van Lans is de waterstand onder de kritische grens gebleven en is wateroverlast voorkomen.

Wilko Wisse voegt toe dat niet alleen wateroverlast wordt voorkomen: Peilbeheer rekende met volle bassins, ook als het lange tijd droog is geweest. Via DIG hebben de peilbeheerders van Delfland zicht op

de actuele vullingsgraad van het bassin van Lans. Zo kan vanaf afstand gezien worden hoeveel ruimte er is om hemelwater op te vangen. Dit begrip (ook onderling) is een van de voordelen van het project.

3. Hoe doe je DIG?

Elgard van Leeuwen presenteert het dashboard en licht dit toe. Het dashboard geeft inzicht in de actuele vullingsgraad van het bassin. Het dashboard laat zien wat er op basis van de verwachte neerslag verandert in de vullingsgraad van het bassin. Daarnaast geeft het dashboard inzicht in het verloop van het bassinniveau als de neerslag niet valt, op basis van de verwachte watervraag vanuit de teelt. De verwachte neerslag is opgedeeld in typen buien. De combinatie van de actuele vulgraad en een type bui vormt de basis voor de sturingsregels. De regels worden in deze fase gebruikt om te bepalen wanneer een bericht naar de deelnemer wordt gestuurd met de vraag om naar het dashboard te kijken en te bekijken of hij kan en wil aflaten (of niet). Het huidige basismodel voor de sturing gaat uit van:

- 4 type buien zoals weergegeven in de kwadranten.
- 4 vullingsgraden van het bassin

Dit is voor iedere tuinder in beginsel hetzelfde. Op basis van ervaringen kunnen de regels individueel aangepast worden. Een volgende stap is een aflatadvies en in de toekomst kan de sturing mogelijk geautomatiseerd worden op basis van de verbeterde regels.

Het plan is om een paar keer per jaar een testnotificatie te sturen.

In de handleiding, die op de website wordt gezet en in de informatiemap staan de basisbeginselen van het dashboard beschreven.

Jos Dukker: Hoe ver van tevoren komt de vraag/notificatie?

Antwoord: Niet te vroeg en niet te laat. Concreet: 3 tot 6 uur van te voren. Dan is de neerslagverwachting ook het meest concreet. Aflaten tijdens de bui is te laat. Maar bij een 'kameel' kan het nuttig zijn om tussen de buien door weer ruimte te creëren voor een tweede piek.

Alwin van Ruijven: Wat als je niet op je bedrijf bent als je het bericht ontvangt? Kan het zijn dat - als iedereen, na thuiskomst, tegelijk (en mogelijk te laat) aflat - het een probleem oplevert? Kan de buis automatisch worden dichtgezet, ook door Delfland?

Antwoord: Delfland kan zelf de aflat niet bedienen: niet openzetten, ook niet dichtdoen. Het systeem is in ontwikkeling. Er kan gedacht worden aan een tweede notificatie op een later moment die aangeeft wanneer de klep weer dicht zou moeten, of aan automatische sturing vanuit de neerslagsensor van de klimaatcomputer.

Ewout Valstar: Toen er in oktober 2013 gespuid werd door Lans, stond de noodpomp bij de Willem III-straat toen nog aan?

Antwoord: de aflat door de Maasdijk was toen bijna gereed en is toen al ingezet.

4. De polderpagina (ook voor boezemland)

Joep Grispen van Nelen & Schuurmans geeft een toelichting op de polderpagina. Aan deze pagina wordt nog volop gewerkt. Iedereen krijgt er toegang toe. Er is een openbaar gedeelte en een gedeelte achter een wachtwoord. Zie voor de werkwijze vooral ook de handleiding in de informatiemap.

De openbare polderpagina geeft de volgende informatie: geografische ondergrond, landgebruik en luchtfoto. Daarnaast is de AHN (algemene hoogtekartaat Nederland) via de polderpagina beschikbaar. Via een dwarsdoorsnee is het mogelijk een hoogteprofiel van het maaiveld op te vragen.

Achter een wachtwoord staan de waterstanden (vooralsnog alleen van de boezem) en kunnen (historische) neerslaggegevens op de kaart weergegeven worden. Tot slot is zichtbaar wie de deelnemers aan DIG zijn en waar de bedrijven liggen.

De neerslagradar levert informatie in blokken van 1x1 km: dit is het beste detail dat het KNMI op basis van radargegevens kan aanleveren aan informatie.

Binnenkort zullen de dashboards te benaderen zijn via de polderpagina.

5a. Communicatie

Delfland is trekker van het project en daarmee ook eindverantwoordelijk. Vanuit die rol houdt Delfland graag regie over de projectcommunicatie en zijn er wat richtlijnen opgesteld. Het doel hiervan is de communicatie in goede banen te leiden.

De coördinatie over uitingen met betrekking tot het project ligt bij Delfland. Zodra er een specifiek bedrijf wordt genoemd, zal Delfland in contact treden met de vertegenwoordiger van dat bedrijf. Mocht je als deelnemer rechtstreeks door de media worden benaderd, neem dan contact op met Hugo/Saskia, dan wordt dat geregeld samen met de afdeling communicatie.

Deelnemer Scholtes Roses wil graag een bord, zodat bewoners zien wat ze doen: wij zijn maatschappelijk verantwoord aan het ondernemen. Een voorbeeld van de opzet voor het bord wordt getoond, het is nog in ontwikkeling. De aanwezigen wordt gevraagd naar hun mening, wat vindt men ervan?

Erwin Scholtes: wij willen graag bekend maken dat we maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit is dan de goede boodschap.

Elgard van Leeuwen: Hou het bord simpel, zonder logo's. Alleen doorverwijzen naar de site, niet teveel tekst gebruiken.

Cees van der Lans: Er zou iets meer tekst op mogen. Liefst het bord gebruiken bij alle bedrijven.

De projectleiding stelt dat waarschijnlijk niet alle locaties geschikt zijn voor plaatsing van een bord, op een laantje achteraf is het minder nuttig.

Alwin van Ruijven: Hou het bord per deelnemer simpel en duidelijk. Op specifieke locaties langs drukke fietsroutes kan dan een bord neergezet worden met meer informatie. Mensen stoppen ervoor als ze erlangs fietsen.

Mia Süss: Maak het mogelijk om het logo/de poster op de website van het bedrijf te zetten.

Gevraagd wordt aan een ieder om zijn/haar netwerk te gebruiken om het project verder onder de aandacht te brengen, er zijn nog meer deelnemers gewenst. Neem contact met Hugo op.

Wilko Wisse: Er is behoefte aan een algemeen stuk dat iedereen kan gebruiken, met daarin een stuk achtergrond, nut, werking van het project etc.

Hugo Vreugdenhil: Delfland is bezig met een kernboodschap voor het project, daar past dit bij.

5b. Vervolg

Saskia Jouwersma zet uiteen welke stappen in de komende periode gezet zullen gaan worden.

- Er wordt per bedrijf een afspraak gemaakt om te checken of alle spullen werken.
- Na deze check wordt de financiële afrekening geregeld en worden de afspraken per brief vastgelegd.
- Later zal er een capaciteitstest uitgevoerd gaan worden om te bepalen hoeveel water er per tijdseenheid door de aflat gaat. Zo kan bepaald worden hoe lang het duurt voordat de waterstand in

bassin/silo gedaald is. Dit wordt waarschijnlijk ergens in het najaar op een geschikt tijdstip, als de waterbehoefte minder groot is.

- In het najaar komen we weer bij elkaar als er wat te beleven valt. Om ervaringen te delen en te kijken wat er geleerd is.
- Er komt een testsignaal/-notificatie aan om te checken of dat werkt en om te oefenen.
- Tot slot werken we op de achtergrond verder aan sturingsregels en beschikbare informatie.

6. Rondvraag

Maarten van der Hout: Wanneer gaat de pagina live?

Antwoord: zeer binnenkort, Delfland zal hierover een mail sturen. In de handleiding staat hoe je bij de polderpagina en het dashboard kunt komen. Als de polderpagina af is, dan koppelen we die aan het dashboard.

Tot slot: als er nog vragen later opkomen, stel ze aan Saskia en/of Hugo. Ook tips zijn welkom. Sluiting bijeenkomst om 17:51 uur, met dank aan allen voor de aanwezigheid en Lans voor de gastvrijheid.